

Euroopan komission keskeiset maksupalvelujen sääntelyhankkeet

Rahoitusmarkkinaosasto

Harry Leinonen

7.5.2013

Sääntelytarpeen keskeisiä lähtökohtia

- Negatiiviset ja positiiviset ulkoisvaikutukset
  - Esim. muille aiheutetut haitat, pitkän aikavälin hyödyt/haitat, yhteishyödyt
- Liian voimakas, epätasapainoinen markkina-
asema/asetelma
  - Esim. kuluttajansuoja, pienosapuolisuoja, kilpailun edistäminen, monopoli/oligopolisääntely
- ”Moral hazard ”-tyyppisten riskien rajoittaminen
  - Mm. hyötyjen ja riskien tasapuolinen kohdistuminen
- Koordinointiongelmien hallinta
  - Mm. muutosjohtaminen, kokonaistehostaminen

***Kehityksen ja riskien
yhteiskunnallinen optimointi.***

Säätely kehittyä ympäristön muuttuessa

- Verkottuminen
- Globaalinen avoimuus
- Linkittymisen systeemiriskit
- Prosessointitekniikan tehostuminen
- Konsolidoituminen
- Volyymimuutokset

Viranomaissäätely on useammin reaktiivista kuin proaktiivista,

eli myöhässä olevaa oppimista ”kantapään kautta” tai muuta heräämistä muutostarpeeseen.

Markkinoiden itsesäätely on usein tehokkaampaa, kun kannustimet ovat kohdallaan.

Selvittely-
vaihe

EU:n 1.tason säätelyprosessi

Valkoinen tai
vihreä kirja,
tiedonanto

Komission
suositus

Konsultaatio-
vaihe

Asetus- tai
direktiivi-
ehdotus

EP (Econ)-
käsittely

EP ehdotus
tai hylkäys

Neuvosto-
käsittely

Neuvosto-
ehdotus tai
hylk./seisott.

Kolmikanta
keskustelut

Lopullinen
asetus tai
direktiivi

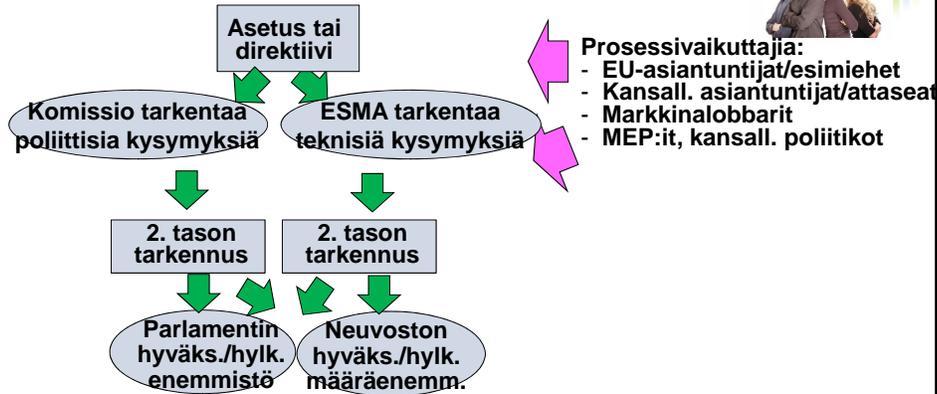
Prosessivaikuttaja:

- EU-asiantuntijat/esimiehet
- Kansall. Asiantuntijat/attaseat
- Markkinaolobarit
- Akateemikot, konsultit
- MEP:it, kansall. poliitikot

*Prosessissa on monta osallistujaa,
se on pitkä (tav. yli 2 v.) sekä monivaiheinen.
Sisältö muuttuu usein prosessin aikana ja
loputulos voi olla sattumanvarainen.*

Suomalaisten kannattaisi olla aktiivisempia koko prosessin aikana.

EU:n 2.tason delegoitu sääntelyprosessi

2. tason sääntely on laajenemassa ja muuttumassa merkityksellisemmäksi.

2. tason delegoinnin sääntelyrajat on asetettava sopiviksi alkuperäisessä asetuksessa/direktiivissä.

Komission vihreä kirja: Yhdentyneet eurooppalaiset markkinat kortti-, verkko- ja mobiilimaksuille (COM(2011) 941) 32 yksityiskohtaista kysymystä

- markkinoiden hajanaisuus, esteet, maasta-maahan ongelmat
- läpinäkyvä ja kustannustehokas hinnoittelu
- standardoinnin kehittämistarve
- yhteentoimivuuden parantaminen palveluntarjoajien välillä
- maksuturvallisuuden parantaminen
- SEPA-kehityksen ohjaus ja organisointi
- kortti-, m-maksu- ja e-maksupalvelujen kehityksen ohjaaminen

Yhteensä 306 kirjallista vastausta, Suomesta 8 vastausta, mm. FK, Kaupanliitto, Kesko, Nordea, Pro, Kuluttajavirasto, VM Yhteenvedo ja yksityiskohtaiset vastaukset löytyvät komission internetsivuilta.

SEPA-yleistilanne

- SEPA-tilisiirrot toimivat odotusten mukaisesti, mutta siirtyminen maittain osittain hidasta, osittain nopeaa
- SEPA-suoraveloituksessa siirtymisongelmia ja hidasta etenemistä
- Korttialueen SEPA-muutokset edistymättä
- SEPA-verkko- ja matkapuhelinmaksukehitys pantu jäihin EU-kilpailuviranomaisten toimenpiteiden/vaatimusten vuoksi

SEPA-kehitys kaipaa piristysruisketta

- ***alkuhankkeiden viimeistelyyn***
- ***eSEPA kehityksen edistämiseksi.***

Komission pakollinen tehtävälista

- Maksupalveludirektiivin uudelleentarkastelu
- Maksupalveluasetuksen EU 924/2009 uudelleentarkastelu
- SEPA hallinnointijärjestelyjen uudelleentarkastelu (EU 260/2012 resitaali 5)

Kokonaisuudesta on tulossa merkittävä paketti, luultavasti asetus, direktiivi ja direktiivimuutoksia.

Uudelleen tarkastelun liittymäkohtia

- Peruspankkipalvelujen sääntelyyn
- Hinnoittelun läpinäkyvyyteen
- Tietosuojan ja sähköisen tunnistamisen parantamiseen

Kilpailun lisääminen edellyttää läpinäkyvää hinnoittelua.

Maksupalvelujen saatavuus edellyttää peruspankkipalvelujen saatavuutta.

Maksuturvallisuuden parantaminen edellyttää verkkoturvallisuuden yleistä parantamista.

Komission tavoitteena on julkaista maksupalveludirektiivin päivitysehdotukset ja siirtohintasäännöksiä keväällä/kesällä 2013 (alkuperäisestä aikataulusta vuoden loppuun mennessä 2012 ollaan lipsuttu jonkin verran).

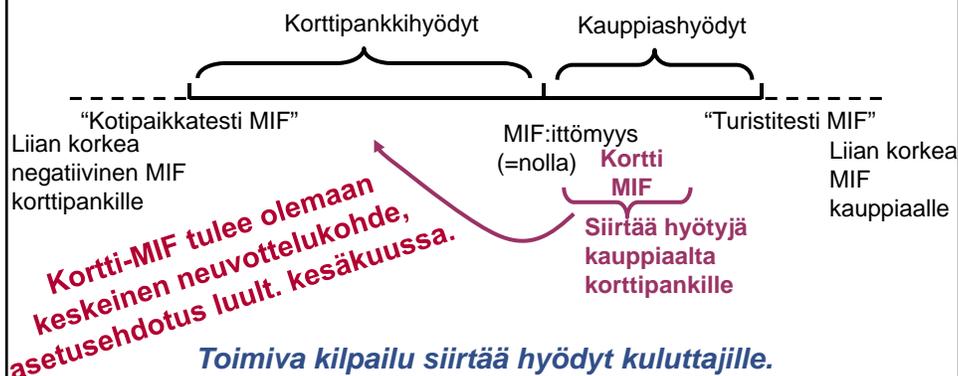
Peruspankkipalvelujen saatavuus

- Komission suositus on muuttumassa direktiiviksi?
- Perusmaksupalvelutili sisältäen tilisiirrot, suoraveloitukset, debit-korttimaksu (ei luottoa), nostot/talletukset, verkkopankkipalvelut ja konttoripalvelut
- Valvotut kohtuulliset palveluhinnat (tai ilmaiseksi)
- Standardoiduille palveluille vertailuhintatietokanta
- Hinnoittelusta vuosittainen ”veloitusote” asiakkaille
- Puolimanuaalinen tuki asiakkaan tilipalvelun siirtämiseksi toiseen pankkiin
- Kielto asiakassyrijinnälle ja palvelut EU-laajuisesti

Vastaa pitkälle suomalaisia nykykäytäntöjä, mutta tilien siirrettävyydestä, veloitusote ja hinnoittelutietokanta standardoiduista palveluhinnoista ovat uusia asioita.
Direktiiviehdotus annetaan luultavasti touko/kesäkuussa.

MIF siirtää korttilyötyjä kauppiaapuolelta liikkeeseenlaskupuolelle

- Korttipankit hyötyvät vähenevistä käteispalveluista ja -kustannuksista
- Kauppiat hyötyvät pienemmistä käteismääristä ja -kustannuksista

Toimiva kilpailu siirtää hyödyt kuluttajille.
Missä kovempi kilpailu, pankkien vai kauppioiden kesken?
Missä suuremmat hintavaihtelut ja -muutokset?
Nolla MIF merkitsee kuluttajahyötyjen jakelua molemmilta puolilta!!

Tulevaisuuden nettimaksaminen?

Riittäisikö reaaliaikainen viitteellinen SEPA-tilisiirto?

(Maksaja ja saaja käyttäisivät vain omia verkkopankkejaan.)

*Yksinkertainen on kaunista = T+10min,
keep it simple stupid?*

*Nopeutetusta tilisiirtotoimituksesta
on keskusteltu, mutta tuskin vielä
mukana direktiiviehdotuksissa.*

Miten edetään

- pankkien välinen yhteistyö
- ulkoinen uusi markkinaehtoinen toimija
- viranomaisääntelyä tai
- näiden kombinaatio?

Reaaliaikainen tilisiirto + e-lasku maksaminen edellyttää maksukehotuksen, maksuerittelyn, kuitin tai laskun

- ISO 20022XML-standardi luotu laajojen maksutietojen välittämiseksi
- Standardi soveltuu e-laskuille, e-kuiteille, korttimaksuille jne
- Maksuprosessi voidaan yksinkertaista pieniin reaaliaikaisiin osaprosesseihin, joita tukee yleiskirjastoissa pidettävät moduulit

*E-laskun kehittäminen jää
luult. johonkin toiseen kertaan.*

*Koko maksuprosessi voidaan automatisoida
ohjelmistojen väliseksi prosessiksi varsinkin,
kun ennakkohyväksynät löytyvät järjestelmistä.*

SEPA hallinnointijärjestelyt

- SEPA käyttöönotto on takkuilut usealla alueella
- EPC:ssä (European Payment Council) kehitys on ollut hidasta ja voittopuolisesti pankkivetoista
- DG Comp:lla (EU kilpailuviranomaisella) on ollut näkemyseroja EPC:n kanssa kehitystyön kilpailurajoitteista
- SEPA Council on vastannut heikosti odotuksia

- Komissio ja parlamentti pitävät tarpeellisena laajempaa osallistumisjoukkoa, myös asiakkaita, kauppiaita ja non-pankit
- Viranomaisten roolia ollaan mahdollisesti myös vahvistamassa

Koordinointitehtävä on haasteellinen ja edellyttää voimakkaampaa mandaattia.

Kestävät ratkaisut ovat vaativia

- Yhtenäinen korttiskeema ja kansalaisen pankkikortti
- Siirtohintojen nollaus (=PSP:t veloittavat omia PSU:taan)
- Reaaliaikainen verkkomaksamisen heti-tilisiirto + e-lasku
- e-identiteetin yleinen verkko- ja salauspalvelu
- SEPA-kehityksen hallinnoinnin tehokas organisointi
- Toimivat pelisäännöt pankkien keskinäiseen yhteistyöhön perustuvalla palvelukehitykselle
- Non-bank ja ulkopuolisten palvelut (mm. overlay-palvelu)

Löytyykö riittävää yksimielisyyttä isoihin muutoksiin vai jatkuuko hidas kehitys ja hidastelu vielä lähivuosina?

Parannukset edellyttävät investointeja ja niiden koordinointia!

Paljonko viranomaisvaltaa tullaan käyttämään?

Suomalaiset lähtökohdat?

- Suomi on aikaisemmin ollut maksupalvelujen kärkimaita
- E-laskun käyttöönotto on ainoa merkittävä nykyinen hanke
- Mahdollisia kehittämishankkeita
  - Reaaliaikaiset nettimaksut pankkien välille
  - Matkapuhelimiin perustuvat reaaliaikamaksut
  - e/m matkapuhelin tunnistus (3. kerta toden sanoo?)
  - Korttimaksujen kuittitietojen elektronisointi
  - Standardoidut elektroniset liput matkapuhelimiin
- Jäädänpö odottamaan kv. kehitystä vai näytetäänkö esimerkkiä?
- Tiennäyttäjä saavuttaa hyödyt nopeammin mutta maksaa oppimiskustannuksia vakiintuneeseen versioon siirtymisestä

Suomi tarjoaa edelleen hyvät edellytykset e/m-kehitykselle.

Ryhtyykö maksufoorumi aktiivisemmaksi?

Siirytäänkö aitoon yhtenäiseen maksualueeseen

vai jatketaanko kansallisten markkinoiden osittaisella integroinnilla?

Miten aikaansaadaan maksupalvelukehityksen aito kansainvälinen hallintamalli ainakin EU-tasolla?

Koska aloitetaan muutosten johtaminen?